

VERKSAMHETSPLAN 2008 – 2010

1. KORTFATTAD FRAMTIDSANALYS

Kliniken skall fortsätta erbjuda god och säker vård med riktad ansträngning att identifiera förbättringsutrymmen och vidtaga adekvata åtgärder för att stärka positionen som en av landets ledande rättspsykiatriska vårdenheter. Med detta eftersträvas att uppnå kriterier för ”bästa tänkbara standard” avseende rättspsykiatrisk vård på regionnivå (enl. rapport SoS 2007-03-15).

Rättspsykiatrisk vård är högspecialiserad slutenvårdspsykiatri, där krav ställs på forskning och utveckling. Klinikens ambition är därför att vidareutveckla egen forskning och verka för kunskapsutveckling inom området.

En utökning av vårdplatsantalet, med ändamålsenliga lokaler och anpassad kompetensprofil i personalgruppen, skulle ge ytterligare profilering av verksamhetens enheter och kvalitativt stärka kliniken.

Vården skall vara förankrad i god vårdetik samt bygga på säkerhet och vetenskaplighet. Vidare skall kostnadseffektivitet och kvalitetstänkande känneteckna verksamheten

2. MEDBORGARE/PATIENTER

Inriktningsmål: Vi erbjuder god och jämlik vård

De patienter som vårdas på kliniken skall erbjudas bästa tänkbara vård, baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet. Vården skall bedrivas i samverkan med uppdragsgivare på den nivå som ger patienten optimal rehabilitering utan att säkerhet för individ och samhälle äventyras. Klinikens ansvar mot samhället består bl.a. i att bedömningar avseende risker för återfall i brottslighet görs

---

regelmässigt och enligt vetenskapens senaste rön.

Vårdtagarna skall ges god och omsorgsfull vård och behandling under vårdtiden med inriktning mot att patienten skall uppnå ett självständigt liv eller ett liv med stöd ute i samhället.

Inom planperioden är målsättningen att patienterna skall erbjudas ytterligare differentiering avseende vårdnivå. För patientens bästa förutsätts också fungerande samverkan med kommun, allmänpsykiatri, somatisk sjukvård, HVB-hem m.m..

Framgångsfaktorer

- Patientvården skall bygga på vetenskap, vara riktad och profilerad avseende diagnos och inrymma flera nivåer avseende säkerhet.
- Brottsbearbetning.
- Utbyggnad av klinik- och eftervårdsorganisationen med möjlighet till rehabiliteringsboende för patienter med lägre tillsynsbehov.
- Vårdetiska direktiv skall följas. Patienterna skall mötas av respekt och integritet.
- Fortsatt integrering av behandling, forskning och utredning.

Uppföljning

- Lednings- och kvalitetssystem med rutiner för uppföljning och kontroll av verksamhetens innehåll, t.ex. riskbedömningar, vårdplaneringar, patientinformation, behovs- och funktionsanalys m.m.
- Återkommande patientenkäter (brukarrevision) ger information till förbättringsåtgärder.
- Uppföljning och eftervård (vårdkontinuitet/vårdkedja).
- Återfall i brottslighet och missbruk.

3. PROCESS/PRODUKTION

Inriktningsmål: Vi är effektiva och professionella

Kvalitet och patientsäkerhet

Verksamheten skall kontinuerligt följa och utvärdera vård- och behandlingsarbetet samt initiera kvalitetshöjande åtgärder. Arbetet skall kunna mätas och utvärderas enligt fastställda kriterier.

Kliniken har idag ett väl utbyggt ledningssystem för kvalitet, avvikelssystem m.m.

Incidenter/allvarliga händelser rapporteras och hanteras enligt fastställda rutiner. Vidare finns väl fungerande rutiner för riskbedömning, riskhantering och riskkommunikation.

Ett nationellt kvalitetsregister kommer att inom planperioden implementeras för uppföljning, kontroll och förbättring av den rättspsykiatriska vården.

Inom planperioden skall klinikens kvalitetsarbete vara certifierat enligt kravstandard ISO 9000.

Implementerad universitetsanknuten forskning bidrar också till att vård och behandling följer vad som är förenligt med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Produktion

Kliniken skall erbjuda såväl sluten som öppen rättspsykiatrisk vård till vårdtagare/uppdragsgivare samt fungera som kompetenscentrum/resurs för den som efterfrågar och är i behov av verksamhetens tjänster.

Verksamheten skall inom planperioden ytterligare stärka sin position avseende klinisk forskning och bredda forskningens inriktning.

Kliniken har också ett informationsansvar, ett ansvar att förmedla kunskap och att samverka gentemot sin omgivning.

Specifika mål

För att ytterligare förstärka klinikens position samt verka för en generellt bättre kvalitet genom att minska klyftan mellan utredande och behandlande rättspsykiatri, vore det önskvärt att kliniken beviljades tillstånd och möjlighet att genomföra fullständiga rättspsykiatriska undersökningar.

Framgångsfaktorer

Verksamheten skall kännetecknas av öppenhet och tydlighet avseende struktur, organisation och inriktning.

- Klinisk forskning med nära och direkt koppling till verksamheten.
- Ständig uppdatering och implementering av nya vård- och behandlingsmetoder. Genom riktade behandlings-, utbildnings-, forsknings- och handledningsinsatser skall klinikens profil som högspecialiserad vårdinrättning och kompetenscentrum ytterligare stärkas.
- Fortlöpande kliniska bedömningar för behandling på rätt nivå, avseende funktion, risk, omvårdnad m.m.
- Samverkan med uppdragsgivare och andra aktörer i vårdkedjan. Utbyggnad av eftervårdsfunktionen.

- Tillhandahållande av tjänster inom behandling och forskning i områden där kliniken besitter efterfrågad specialkompetens.
- Anpassning efter framtida behov, innebärande en utbyggnad av kliniken inom klinikområdet.
- Optimering av klinikkens autonomi i organisationen för att öka utrymmet för verksamhetens utveckling.

Uppföljning

- Vidareutveckling av processororienterat verksamhetsledningssystem med interna (och på sikt externa) revisioner.
- Uppföljning/kartläggning av uppdragsgivares inställning till samarbete/levererad vård.
- Implementerat system för avvikelser från rutiner minimerar risker mot såväl individ som samhälle. Klinikens FoU-enhet med nära klinisk anknytning ger omedelbar återkoppling.

4. MEDARBETARE

Inriktningsmål: Vi är en attraktiv och jämställd arbetsplats.

Klinikens uppdrag kräver hög kompetens och för uppdraget lämpliga personliga egenskaper hos medarbetarna. Rekrytering av nya medarbetare är därför en grannlaga uppgift. Kliniken skall erbjuda vård och behandling utifrån ett helhetsperspektiv, varför komplettering av vissa kompetensområden krävs (kurator, arbetsterapeut). Då patientgruppen är heterogen och efterfrågar ett flertal olika behandlingsinsatser, måste kliniken samverka med annan verksamhet som kan tillhandahålla dessa specialkompetenser (sjukgymnast, dietist, logoped m.m.)

Eftersom verksamheten under senare år har expanderat och inom planperioden kan komma att expandera ytterligare avseende vårdplatsantal, förutsätts en följsamhet avseende expansion också för klinikens personalstat.

Sjukfrånvaro

Genom aktiv, hälsofrämjande och förebyggande personalvård, adekvata och riktade rehabiliteringsinsatser skall arbetsfrånvaro på grund av sjukdom ytterligare minskas. Arbetstidsanpassning ("time-care") samt insatser för nattjänstgörande personal bidrar också till förbättringar i arbetsmiljön med förväntade konsekvenser i minskad sjukfrånvaro.

Vidare görs kontinuerligt förbättringar avseende klinikens säkerhet, vilket också bidrar till ökad

trygghet på arbetsplatsen.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Tidigare utförda arbetsmiljöenkäter har påvisat att klinikens medarbetare upplever sin psykosociala arbetsmiljö som god. Arbetsmiljöarbete är högprioriterat, varför ständiga förbättringar avseende såväl fysisk (t.ex. säkerhet) som psykosocial arbetsmiljö genomförs.

Ny enkät avseende psykosocial arbetsmiljö skall genomföras inom planperioden.

Medarbetarskap/samverkansformer

Medarbetare skall informeras och känna delaktighet i klinikens uppdrag. Varje individs egenskaper och kompetens skall tillvaratas. Organisationen skall erbjuda trygghet för sina anställda att utveckla sin personliga potential utifrån respektive befattnings förutsättningar.

Kliniken har fastlagda rutiner för löne- och medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, basenhetsråd, klinikledningsmöten m.m. Mötesinformation och protokoll meddelas medarbetare enligt inarbetade och välfungerande rutiner.

Framgångsfaktorer

- All klinikanställd personal skall för sina arbetsuppgifter ha erforderlig formell utbildning samt därtill den fortbildning som klinikens specifika uppdrag kräver.
- Aktiv rekrytering mot strategiskt viktiga yrkesgrupper/funktioner.
- Ledarskapsutbildning.
- Strategisk löneplanering, återkommande löne- och medarbetarsamtal.
- Fortsatt utveckling av organisationen med återkommande uppföljningar.
- Komplettering av kompetensområden
- Tydlighet i information och kommunikation.
- Fokusering på och rutiner för förbättringsarbete avseende arbetsmiljö.

Uppföljning

- Genomförda ledarskapsutbildningar
- 100 % genomförda löne- och medarbetarsamtal
- Kontinuerlig utvärdering av verksamhetens kompetensbehov och riktade förstärkningsinsatser som svarar mot dessa. Fortbildningsinsatser för ökad professionalitet i alla led. Kartläggning, dokumentation, redovisning.

- Mätning av rehabiliteringsinsatser/sjukfrånvarotal.
- Arbetsplatsträffar, basenhetsråd och klinikledningsmöten enligt tydligt fastlagda rutiner.

5. EKONOMI

Inriktningsmål: Vi hushållar med våra resurser.

Som kunskapsföretag inom ett högspecialiserat arbetsområde skall kunskapsutbyte, utbildning och forskning prioriteras liksom investeringar för personalens och patienternas trivsel och trygghet.

Kliniken bedriver högspecialiserad psykiatrisk slutenvård och rättspsykiatrisk vård och tar emot patienter från hela landet. För fortsatt intresse av klinikens tjänster förutsätts att klinikens externa uppdragsgivare är nöjda med levererad vård, vilket också innefattar en kostnadsaspekt. Kliniken skall leverera högkvalitativ och specialiserad vård till en kostnad som innebär fortsatt intresse för verksamhetens tjänster. Under senare år har avtal med uppdragsgivare kunnat tecknas. Förhoppningen är att inom avtalsperioden teckna ytterligare avtal för kontrakterade vårdplatser.

Efterfrågan av klinikens vård- och behandlingsutbud har under en längre tid varit större än de vårdplatser som har kunnat erbjudas. Således finns underlag för ytterligare vårdplatser, vilket också kan ge kvalitativa vinster, förutsett att lokaler är ändamålsenliga och personalsituationen blir tillfredsställande löst. Ökad differentiering och avdelningsprofilering aktualiserar också frågan om differentierad vårddagskostnad. I den rättspsykiatriska rehabiliteringskedjan finns behov av vårdplatser med varierad säkerhets-, omvårdnads- och behandlingsnivå.

Inom planperioden väntas också "Lag om öppenvård med särskilda villkor", införas. Detta kommer att ställa ytterligare krav på klinikens öppenvårdsorganisation.

Framgångsfaktorer

- Att erbjuda högspecialiserad och kostnadseffektiv rättspsykiatrisk vård.
- Utökning av verksamhet med bibehållen och ökad vårdkvalitet.
- Rehabiliteringskedja med olika vårdnivåer.
- Utbyggd öppenvårdsverksamhet.
- Kontraktering av vårdplatser.
- Under planperioden skall klinikens forsknings- och utvecklingsenhet fortsätta att utvecklas i

samma positiva riktning som hitintills för att säkra patienttillströmning. Förhoppningen är att klinikens forskning inom planperioden kan få en ännu större vetenskaplig bredd och att det internationella samarbetet, liksom samarbetet med Mittuniversitetet ytterligare kan förstärkas. För ett kunskapsföretag med forskningsambitioner krävs bland annat upprättandet av internationella kontakter. För att leva upp till dessa aspirationer krävs även en utbildningsbudget av en omfattning, som ger möjlighet till sådana kontakter. Under planperioden bör således verksamhetens budget dimensioneras för att kunna klara kostnader för att upprätthålla och utöka de internationella forskningskontakter som erfordras för att ligga i kvalitetsmässig frontlinje inom rättspsykiatri.

- Under angiven planperiod kommer sannolikt diskussioner att föras angående möjligheterna att ombilda kliniken till ett landstingsägt aktiebolag. Möjligen kan just denna driftsform ha betydelse för klinikens fortsatta ekonomiska utveckling.

Uppföljning

- Sammanställning av återkommande, rutinmässiga rapporter från klinikens enheter.
- Regelbunden och återkommande redovisning och revision.
- Budget i balans.
- Vårddygnskostnader som täcker verksamhetens utgifter.
- Budget anpassad efter fastställd patientbeläggning.

Investeringar

Kvarstår gör önskemålet och behovet av att så snart det bara är möjligt få göra en tillbyggnad av befintliga kliniklokaler i Nacksta. Härigenom skulle nuvarande provisorium med rättspsykiatrisk vård i lokaler vid Sundsvalls sjukhus kunna upphöra. Avdelningen kan finansieras av egna intäkter. Genom en tillbyggnad av lokaler i Nacksta skulle det dessutom finnas praktiska och lokalmässiga förutsättningar för att även kunna bedriva rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet vid RPK Sundsvall.